Auke Kok

De eenzaamste vrouw van Amsterdam

2014
Uitgeverij Thomas Rap

Heet

Hij lachte, maar het was niet zomaar lachen wat hij deed – eerder het volhouden van een grijns totdat zijn vrienden klaar waren hem belachelijk te maken.

Wat moest hij anders dan lachen? Zijn twee vrienden imiteerden een Indiaas accent zoals je dat wel hoort in Britse series. In *Moeder, wat is het heet* bijvoorbeeld, de BBC-serie van ver voor de geboorte van het tiental scholieren.

Heet was het inderdaad, tropisch heet. Daarom hingen ze daar wat rond op het strand van IJburg, tegen een decor van vrolijke vlaggetjes en Boeddhabeelden dronken ze fris en bier en aten ze chips en rookten ze sigaretten. Scholieren, leek me zo. Vermoedelijk klaar met hun eindexamen. Niemand zo los in het leven als scholieren na eindexamens. Jaloersmakend los, compleet zichzelf.

De jongen had een Indiaas voorkomen, hij leek een beetje op de hoofdrolspeler in *Slumdog Millionaire*. De Indiaas-Engelse zinnen kwamen soepeltjes uit de monden van zijn vrienden. Ze klonken grappig – ze hadden dit vaker gedaan. Maar de donkere jongen deed er dus niet aan mee, hij wachtte glimlachend tot het voorbij was en viel toen neer aan de andere kant van de groep. De kant waar enkele meisjes en twee rustige jongens lagen te zonnen. De kant zonder spot.

Het voorval deed me denken aan wat een vrouw een dag eerder had verteld. In een Chinees verenigingsgebouw bij de Nieuwmarkt gaf ze een exposé van haar jeugd. Als dochter van een Chinese vader en een Nederlandse moeder was ze in Amsterdam nogal eens voor 'pindachinees' en 'poepchinees' uitgemaakt. Maar nu, besloot ze in het kader van de Dag van

de Amsterdamse Geschiedenis, hadden we de multiculturele samenleving. Nu maakte je die dingen niet meer mee.

Nee.

Of? De bruine jongen op Blijburg had zijn eigen ervaring met grapjassen. Niet alleen had hij spot leren ontwijken, ook leek hij meer zijn best te doen dan anderen om een gesprek gaande te houden. Hij klapte vaker kameraadschappelijk op de borst van zijn vrienden dan zij bij hem. Waar anderen zich wel eens terugtrokken, was hij steeds paraat, behulpzaam, geduldig. Goedlachs was hij ook, de volhouder, daarom kostte het weinig moeite om te lachen als er niets te lachen viel. Hij lachte meer dan wie ook.

Een aangepaste, misschien moet je zeggen: vroegwijze jongen. Hij had zijn lesje al geleerd.

Kennelijk wilde hij voor alles een positieve factor zijn. En dat was hij. Iedereen in dat groepje van losgeslagen, nerveuze scholieren in het warme zand van Blijburg vond hem aardig. Hem, de alerte jongen die niet verslapte.

Toen dronken we wat

'Hoe vaak heb je dat nu gedaan?'

Ze nam de tijd voor het geven van een antwoord. Tja, hoe vaak... Waarschijnlijk wist ze het precieze aantal wel, gezien het onderwerp, maar bereidde ze zich voor op het vervolg. Wie eenmaal besloten heeft tot openhartigheid kan soms moeilijk weer terug. Daarom klonk het eerst zachtjes: 'Vijf keer.' Daarna een stuk harder, bijna als excuus: 'In zeven jaar.'

Vijf internetdates: best veel voor een knappe blonde vrouw van midden dertig. Dat leek haar vriendin in restaurant Zurich ook te vinden. Of die internetdates nu uitgesmeerd waren over drie of zeven jaar, vijf bleef vijf, een pittig getal.

Het gesprek viel stil, alsof het tijd was voor een pauze en het getal vijf de ruimte te geven om in alle glorie en ongehinderd door ditjes en datjes boven hun tafel te blijven hangen.

Vijf. In het drukke geroezemoes van het multiculti-restaurant op het Mercatorplein vlamde de open haard genoeglijk, buiten staken voorbijgangers hun kragen op tegen de gure wind.

De vrouw, kennelijk al langer op zoek naar een man, staarde over het plein in De Baarsjes, langdurig en stijf, alsof ze spijt had van haar loslippigheid. Ze wist dat haar vriendin haar aankeek.

En ja hoor: 'Maar, hoe ging dat dan?'

Toen keek ze eindelijk terug. 'Nou gewoon, je meldt je aan op zo'n site.'

'Benaderden zij jou, of jij hen?'

Er was geen houden aan.

'Ik nam het initiatief, dat leek me prettiger. Alleen bij man-

nen met een foto. Als hun uiterlijk me aanstond, en ze me verder oké leken, stuurde ik een berichtje.'

'En dan?' Haar vriendin, die ieder woord leek op te zuigen, boog inmiddels zo ver voorover dat haar losse zwarte haar vlak boven haar onaangeroerde sandwich hing.

'Dan spraken we af in een kroeg.'

'Gewoon... In een kroeg?'

'Ja, en dan dronken we wat. Eigenlijk schoten zulke avonden voorbij. Opvallend, hoe gemakkelijk je zo'n avond volpraat met iemand die je nooit eerder hebt gezien.'

'En...'

'Toen namen we afscheid.'

'Heeft dat ooit tot een tweede afspraak geleid?'

'Nee. Ik vond ze best aardig, maar nooit bijzonder genoeg. Toen ben ik er maar mee opgehouden.'

'Word je hier somber van?'

Alweer een stilte.

'Soms wel. Er moet iets gebeuren, natuurlijk, ik weet alleen niet hoe.'

Het woord somber verdrong 'vijf' en hing lang boven hun tafeltje, omdat ze tegelijk, als op commando, een hap namen van hun sandwich, en daarna nog een.

Miljonairs uit vreemde landen

Hij parkeert zijn Rolls-Royce als een schip – vlak voor Oger meert hij aan. En zoals de bestuurder uitstapt, lijkt hij op een kapitein. Diepe rimpels in een bruin gelaat, slank, zelfs mager postuur. Grijs, lang haar – voor de zeventig jaren die hij lijkt te tellen opvallend lang haar. Het golft tot op de kraag van zijn blazer. Cool.

De mensen in de PC Hooftstraat blijven staan. Zelfs tussen de BMW's en Porsches valt hij op: de Rolls is net iets groter en eleganter dan de rest. Voorin, tussen witleren stoelen, twee flessen Evian. Natuurlijk, van lang rijden krijg je dorst.

De kapitein en zijn vrouw steken de PC Hooftstraat over. Zij is kleiner en draagt een fraai crèmekleurig pakje. Italianen, vermoedelijk – op zomerse dagen zie je in de duurste winkelstraat van Amsterdam veel buitenlanders. Afgezanten van het dak van de wereld.

Ik zie een Zwitsers kenteken. Oké, dan zullen ze wel Italiaans-Zwitsers zijn.

Ze nemen plaats achter de parkeermeter. De man toetst nummers in. Wacht. Buigt voorover om beter te kunnen lezen. Wendt zich af van zijn vrouw om een sigaret aan te steken: zo'n sjieke ranke. Karelia Slims, zo te zien.

Hij drukt weer op knopjes.

Het lukt niet. De Italiaan geeft het op – dan maar niet betalen. Zijn vrouw stapt een winkel binnen. Hij loopt langs zijn Rolls en slaat de hoek om, de Honthorststraat in. Zijn katoenen broek heeft vrij spel rond zijn dunne benen. Links de Paulus Potterstraat in. Bij een massief hoekpand schuin tegenover de achterkant van het Rijksmuseum stapt hij het bordes op. Geroutineerd, stijlvol.

Coster Diamonds: hier is hij vaker geweest. Misschien een aardigheidje kopen voor zijn vrouw? Armband voor tweeduizend euro? De elite ziet die dingen ruim, in het buitenland wel.

Vlak voor het binnengaan dooft hij zijn sigaret in een daartoe bestemde, verchroomde bak. Italiaans vanzelfsprekend.

Bezoek van miljonairs uit vreemde landen: dat blijft boeien.

Intussen, in de PC Hooft, duwt een parkeerwachter een bonnetje achter zijn ruitenwisser. 'Ach, wat flauw,' roept een vrouw. 'Zo'n mooie Rolls-Royce.'

'Ik doe alleen mijn werk,' zucht de parkeerwachter.

Het staat inderdaad sneu, dat bonnetje op dat grote, zwierige schip in de jachthaven van de PC Hooft.

De Italiaan keert terug. Zonder een spoor van emotie pakt hij de bon, bekijkt hem, legt hem terug. Op een grootse manier berustend, vind ik. Mediterraan, haast.

Zijn vrouw komt aangelopen.

'Ik heb een bon,' bromt hij met zware Hollandse, zeg maar gerust volkse medeklinkers.

'Nee,' zegt zijn vrouw, wat klinkt als 'nij'. 'Jesus, seg. Je mijnt 't!'

Achtendertig seconden

Minstens een van de overvallers zat in lijn 24, en dat is zo vreemd, want welke bandiet vlucht nou met de tram? Een scooter was handiger geweest. Zelfs een fiets zou hem eerder in veiligheid hebben gebracht. Maar hij had het openbaar vervoer gekozen – uit paniek misschien – en nu zat hij in de val. Een of twee mededaders waren de hoek met de Corellistraat omgeslagen en weggerend. Dat leek slimmer.

Hoe dan ook: deze jongen was niet goed bezig. En buit had hij ook al niet.

De juwelier die hij zojuist had geprobeerd te beroven in de Beethovenstraat had om hulp geroepen, een voorbijganger had de politie gebeld en zoals dat kan gaan in het communicatietijdperk: al bij de volgende halte, hoek Stadionweg, bleven de deuren dicht in afwachting van de politie.

Volgens ooggetuigen was de overvaller jong, een jaar of zestien, Surinaams of Antilliaans. Afgezakte broek, type hiphop. Een kleine reconstructie leert dat zijn fatale ritje achtendertig seconden duurde. Achtendertig seconden van de halte voor Dik Juwelier naar halte Stadionweg, richting de VU. Achtendertig seconden die hem voerden langs winkels waar men gewoon is de blanke welgestelden van Zuid te ontvangen, geen zwarte straatschoffies zoals hij. Hij passeerde etalages met exclusieve merken en dure gerechten, Pauw, Huize van Wely, Fleur de Lys – voor al uw Wedgwood.

De vraag is of hij nadacht. Of hij stilstond bij wat hij die juwelier had aangedaan, een volgens alle winkeliers aardige vent die hem en zijn twee vrienden had binnengelaten. Misschien hoorde de jongen de klap nu opnieuw, de klap van de

koevoet tegen de winkelruit, een echo uit een nachtmerrie. Gevolgd door de klap met dezelfde koevoet tegen het hoofd van de juwelier die zich verweerde.

Keerde in die 38 seconden het beeld van de bebloede juwelier terug? Diens roodbesmeurde, gescheurde overhemd? (In het ziekenhuis bleek de wond mee te vallen, maar dat wist de jongen nog niet.) Waarschijnlijk wilde hij alleen maar weg – weg uit deze vervloekte Beethovenstraat met z'n BMW's en Audi's, z'n kouwe kak. Maar de tram bleef waar-ie was. De ene politieauto na de andere arriveerde, een helikopter cirkelde boven de buurt en na enkele minuten stond voor iedere tramdeur een agent, de hand boven de holster.

AT5 filmde hoe de jongen werd afgevoerd door een blonde agente. 'Stop filmen, vriend,' snauwde hij. Alsof hij daar iets over te zeggen had. De jongen schatte de omstandigheden totaal verkeerd in – alweer.

Kuieren

Ze hadden geen haast, de dames van de handhaving. Met een klassieke, haast jaloersmakende traagheid wiegden ze door de Dapperstraat. Aan hun heupen ingeklapte handboeien, op de linkerborst in rubber gegoten communicatieapparatuur. Modern en toch geruststellend ouderwets. Honderd jaar geleden zullen hun voorgangers niet sneller langs de kraampjes hebben gelopen dan zij nu. Dit was kuieren zoals alleen dienders kunnen kuieren – uit volle overtuiging, alsof hun lome ritme de menigte in bedwang houdt: rustig maar, alles in orde.

De markt was bezig te ontwaken, ze rekte zich als het ware uit en de handhavers wisten dat het goed was. Het vroor, niemand schreeuwde nog. Meeuwen cirkelden als aasgieren tegen de grijze hemel, de Surinaamse vlag boven de kar met roti hing slap. De ene handhaver, een Hindoestaanse met lang krulhaar, probeerde een parfum. De andere, blank, rood haar, designerbril, kocht een schoudertas bij een stokbrood etende blondine. Je zag de handhavers denken: was het leven maar altijd zoals nu. Ze kuierden voorbij Bakkerij Hilal, keken opzij naar de Arabische stoffenverkopers, zwenkten toen ineens naar links, waar een schoenenwinkel was. De blanke handhaver maakte een praatje met de verkoper die ze goed leek te kennen. Haar collega pakte intussen een koket laarsje van het schap, zette het weer terug. Het gesprek duurde lang.

'Het is altijd weer: werk, werk, werk,' zei de blanke handhaver tegen de schoenenverkoper. Het klonk als een klacht. De vrouw leek te duiden op een column in *De Telegraaf* van die ochtend, over het tanend gezag van de politie. Handhavers met en zonder hoofdletter worden verontrustend vaak gesla-

gen en uitgescholden. Ze lijden aan stress. Machtsherstel is noodzakelijk, had de columnist vastgesteld; goed dat de regering maatregelen neemt. Kennelijk groeit het de dienders boven de bekende pet – al droeg de blanke handhaver dan een grappig hoedje met een ronde, opstaande rand, beetje als een bolhoed, en haar collega een donkerblauwe berenmuts.

Deze ochtend viel er weinig te handhaven. Niets, eigenlijk. En zo liepen de handhavers er ook bij, in hun ruimvallende grijze pantalons met zwarte bies, op comfortabele schoenen met dikke rubberzolen, de richting op van de brandweer, waar de Dapperstraat eindigt. Zij aan zij, handboei aan handboei. Een koopman vond zijn vissen 'niet duur, wel lekker en goed voor je figuur' en leek dat zelf een mooi rijmpje te vinden. Een Antilliaanse verkoopster lachte in de beste traditie van de markt, theatraal en veel te hard.

Tevreden met zichzelf en hun omgeving, als in een promotiefilmpje van de veelkleurige samenleving, staken de handhavers de Eerste van Swindenstraat over. Achter hen deed een burgervrouw hetzelfde. Van rechts kwam een zwarte man aangereden op een scooter. Tijdig remde hij af. De burgervrouw dankte met een knikje. Ook dat nog.

De Hindoestaanse en de blanke sloegen de hoek om, liepen achter het voormalige Burgerziekenhuis langs, inmiddels een hotel, naar de Linnaeusstraat. De blanke legde haar nieuwe schoudertas in een handhavingsauto. Ze schikte haar kapsel in de ruit van het politiebureau en liep naar binnen. Elf uur, tijd voor een bakkie.

Tieners

Wat zou ik hebben gedaan als ik vijftien was? Die gedachte gaat door me heen nu ik haar zie liggen: de vrijwel blote vrouw op Blijburg. Ik zou in ieder geval íets hebben gedaan, wat van de groep tieners die zes meter verderop ligt niet gezegd kan worden.

Ze zien haar wel, dat kan niet missen; zo enorm druk is het niet op deze vrijdagmiddag. De tieners, twee meisjes en steeds meer jongens, vinden de knappe, zo goed als naakte vrouw niet boeiend.

In mijn tijd was dat ondenkbaar. Mijn vrienden en ik zouden er grapjes over hebben gemaakt, giechelend haar kant op hebben gekeken. Na verloop van tijd zou iemand iets uitdagends hebben geroepen en snel zijn weggedoken. Beetje kinderachtig, nu ik erover nadenk.

De tieners hebben alleen oog voor elkaar, voor hun blikjes fris en sigaretten, voor hun eigen rusteloosheid. Die vrouw in haar string, en haar gespierde zwarte man: het zou wat.

Raar! Ik bedoel, die vrouw gaat echt ver. Na haar zwarte adonis innig te hebben gestreeld, vlijt ze zich op zijn *sixpack*, verleidelijk slap, alsof haar lichaam een handdoek is die ze te drogen legt op een warme rots. Alles soepel en vol overgave.

De slanke blonde vrouw en haar atleet zouden niet misstaan in een MTV-filmpje. Met zijn grote sportschoollijf en zijn zwarte zonnebril boven op zijn kale zwarte schedel ziet de man er beangstigend mannelijk, en misschien daardoor woest aantrekkelijk uit.

Prachtig, hoor, maar het beeld van dit erotiserende stel en de onverschillige tieners klopt natuurlijk niet: we leven toch

in een geseksualiseerde samenleving? Alles draait toch om seks tegenwoordig? Geilheid waar je maar kijkt?

Hier op dit stadsstrandje aan de rand van IJburg niet. De tienermeisjes dragen keurige bovenstukjes, de jongens bermuda's met onderbroeken eronder. Ze verhullen eigenlijk alles.

De mooie vrouw toont de hele tijd haar volle borsten, en nu ze zich dwars op de rug van haar minnaar draait, zodat de rug als een kussen wordt onder haar hoofd, en ze daarbij gedachteloos (neem ik aan) haar benen uiteendoet, nou ja, goed, nu zie ik dus alles wat een vrouw onderscheidt van een man.

Tussen mijn blik en haar tedere binnenste bevindt zich niets meer, alleen nog een touwtje dat aan de voor- en achterzijde vastzit aan verwaarloosbaar kleine driehoekjes van textiel.

Ik kijk of de tieners eindelijk doorhebben wat zich hier allemaal voordoet aan spectaculair vrouwelijk exhibitionisme.

Negative – de handdoeken van de jongelui liggen verweesd en rommelig in het zand. De jongens en meisjes zijn gaan zwemmen.

Tomatensoepje

Buiten toonde het Leidseplein zich op zijn gruwelijkst. Het woei onstuimig, en dat kan dit plein niet hebben. Het Piazza del Popolo waarschijnlijk wel, het Leicester Square zeker, maar dit samenraapsel van rijbanen en zebra's dat voor plein moet doorgaan met geen mogelijkheid. Scooters lagen op hun zij als dode paarden in een schietfilm. De gaanderij langs het Kleine-Gartmanplantsoen was bezaaid met fietskadavers. Bij het grasperkje hing een rijwiel gespiesd op de punten van het hek, en op het balkon van de Stadsschouwburg wapperde een zwarte ingeklapte parasol woest aan zijn stang – een piratenvlag. De enigen die lachten waren toeristen vlak voor het klikken van hun camera's. Verontrustend laag bromde een vliegtuig over het plein en verdween toen boven het Marriott Hotel in de wolken. Die zagen er onheilspellend grijs uit. Het begon te regenen.

Binnen, in Grand Café Heineken Hoek, scheen een denkbeeldige zon: man en vrouw namen plaats bij de ingang. Zij leek iets boven de twintig, hij iets boven de dertig. Zij had rossig, speels opgestoken haar, hij was kalend en droeg een trui met capuchon. Al voordat ze iets hadden besteld wist je dat ze geen stel vormden. Nog niet, tenminste. Uit ieder gebaar sprak hoop en verwachting, van het jassen uitdoen tot het neervallen achter het tafeltje. Ze stemden alles ter plekke op elkaar af. Zelfs haar bestelling – 'Ik hou het bij een tomatensoepje' – klonk nergens zuinig of benepen, eerder blijmoedig, alsof het levensgeluk begint bij tomatensoepjes. Hij wilde een omelet.

Het nogal bitse 'Zeg het eens!' van de serveerster ketste af

op hun aureool van wederzijds verlangen. Hij zou haar baas worden, leek het, of anders een ervaren collega. In ieder geval wist hij dingen en wilde zij van alles weten. Dat schiep een band. Als zij glimlachte, glimlachte hij mee, en andersom. 'Het wordt heel mooi, moet je maar denken, toch?' zei de vrouw, en de man knikte hoopvol. Zinnen met het woord 'kantoor' kwamen eruit als liedjes. Om maar te zwijgen van: 'Ben benieuwd, leuk!'

Op het plein sprongen vier rokende scholieren op een omgevallen fiets. Deze richtte zich op als een stervend dier, en liet zich weer vallen.

De man en de vrouw zagen alleen elkaar. Tijdens een uitleg van hem kruiste zij haar Uggs onder tafel en boog zijn kant op. Geen woord mocht onopgemerkt blijven, niet nu. Na zijn relaas vroeg ze: 'En als ik dan met iets zit, kan ik dan bij jou terecht?' Reken maar. 'Als er cursussen zijn waarvan jij denkt dat ze nut hebben, volg ik die graag.' Geen punt, hij zou het in de gaten houden.

Uit een katoenen schoudertas plukte zij iets wat op een contract leek. Ze namen de inhoud samen door. Over alles waren ze het eens. De toekomst zag er schitterend uit.

Bij het verlaten duwde hij de glazen deur voor haar open, waarna zij de deur vasthield zodat hij er met zijn rijdende koffertje langs kon. Druk pratend, vlak naast elkaar, liepen ze de Leidsestraat in.

Huilen

Eerst denk ik dat hij lacht; dat hij op een vreemde manier lol heeft. Kan haast niet, 'De afgekeurde woning' van Johnny Jordaan is niet om te lachen, verre van dat. Toch schuddebuikt de oude man naast mij zachtjes als Kees Prins zijn galmend vibrato de zaal in slingert. Zijn hele dikke lijf trilt, schudt als een zak aardappelen achter in een auto heen en weer.

Halverwege het weemoedige liedje snap ik het. Hij schuddebuikt van smart.

De man zit alleen op de achterste rij van de zaal, die in het teken staat van het Amsterdamse lijflied en die daardoor iets weg heeft van een reusachtig en deftig Café Nol. Maar de man is niet alleen, zegt hij. Zijn zus en zijn zwager zitten verderop. 'Ik zit liever hier, vanwege de beenruimte.'

Tijdens 'De vlieger' van André Hazes neemt het ritmisch schudden weer een aanvang. Vooral als de jongen in het liedje zijn brief aan een vlieger vastmaakt, in de hoop zijn moeder in de hemel te bereiken, wordt het schudden hevig.

Misschien wortelt zijn gevoeligheid in het feit dat hij, zoals hij me in de pauze uitlegt, al vijfenveertig jaar sociaal werk doet.

Hij gelooft in het goede. Sinds zijn pensionering helpt hij daklozen en begeleidt hij een Roemeens gezin. Ik tel zijn hulpvaardigheid op bij zijn zachtmoedige blik en denk te begrijpen waarom 'Droomland' hem doet schudden, opnieuw, en niet zo'n beetje.

Zwerver gij vindt daar vrede. Zieke gij kent geen pijn. Daar wordt geen strijd gestreden, daar waar mijn broeders nog zijn.

En als het orkest aanzwelt, en het gaat van *Droomland,*

droomland, oh ik verlang zo naar droomland, dan duikt de oude man ineen en gaat zijn vinger heen en weer achter zijn brillenglazen.

Tijdens 'Telkens weer' verschijnt een zakdoek. Is dat ook wat hij mist: een liefde voor altijd? Iemand om zijn hart aan te geven?

En waar zijn die zuster en die zwager? Bestaan die wel?

De ene na de andere tranentrekker passeert, het Concertgebouw vult zich met nostalgie, de mensen wiegen en zingen, handen gaan omhoog, en als je dan geboren en getogen bent, zoals mijn buurman zegt, en je zit de hele avond klanken en woorden te inhaleren alsof daar kracht in zit, omdat het leven zwaar is, omdat je misschien wel meer hebt gegeven dan gekregen in vijfenveertig jaar en je straks alleen naar huis moet, probeer het dan maar eens droog te houden als Amsterdam huilt, waar het eens heeft gelachen.

Vlak voordat Mieke Stemerdink het refrein aanheft à la Zwarte Riek, zingt de man het al, eenzaam op de achterste rij. Maar het lukt niet meer, niets lukt meer, hij huilt nog eerder dan Amsterdam.

Vintage sfeertje, zeg maar

Juni was zuinig met zon, en nu hij er is, lonkt het terras. Ik zijg dus neer op het Cornelis Troostplein. Naast mij ratelt een jongen van een jaar of twintig en of ik wil of niet, ik moet hem horen. Zijn moeder tegenover hem wil hem sowieso horen, zo zijn moeders.

De vrouw is met hem meegegroeid. Tussen kastanjebruin haar kijken twee ogen geduldig naar de jongen met zijn vlasbaardje; ze luistert naar de twintigerspraak van haar zoon die vol is van zijn reis naar New York.

Ze hoort 'goon' in iedere zin, en weet dat hij 'gewoon' bedoelt.

De jongen rept van een metgezel die 'goon heel erg op zijn geld' was geweest. Viel met die zuinigheid nog wel te leven, toen ze getuige waren van een vechtpartij in de metro was haar zoon 'goon super erg geschrokken'.

'Super erg' is onder twintigers zeker zo belangrijk als 'goon' – al houdt 'goon' wel goed de vaart erin, zeg maar. ('Zeg maar' moet ook.) Wie wil communiceren in een wereld vol prikkels grijpt naar superlatieven.

In een club die ouderen misschien gezellig hadden gevonden, had de jongen het 'best heel vet' gehad, of eigenlijk: goon best heel vet, zeg maar.

De moeder kijkt naar de bloemenstal op het plein. Hier in De Pijp, zelfs aan deze nieuwe, betrekkelijk rustige kant van de Ceintuurbaan, zijn volop prikkels. Over de flankerende Ferdinand Bolstraat bromt een vuilniswagen, meisjes met wapperend haar racen de Cornelis Trooststraat in, en boven ons hoofd wiekt een politiehelikopter. Er worden kraakpanden ontruimd.

Herrie genoeg, maar omdat de jongen 'super chill relaxed' zegt, weet de moeder dat zijn verblijf in New York ontspannen was. Al heeft haar zoon soms echt heel gave dingen meegemaakt. Ook kocht hij een jas voor zijn zus, goon houtje-touwtje, maar best heel cool.

In een restaurant – vintage sfeertje, zeg maar – was het goon megaduur en niet te eten geweest. 'Niet normaal goon,' zei de jongen, die overigens een intelligente en ontwikkelde indruk maakte.

Intelligent en ontwikkeld – heel normaal goon. Zijn moeder heeft vast al vele gone vriendjes op bezoek gehad.

De jongen praat aan één stuk door – '*carrot cheesecake* 'geten, goon superlekker' – en zijn moeder luistert. Hoe het in een bepaald restaurantje was? Zelfs een langstrekkende ME-karavaan van busjes achter een immens waterkanon kan niet verhinderen dat iets van de boodschap – 'hartstikke fancy goon' – overkomt.

De moeder knikt. Het tripje naar New York was leuk.

Allemaal zaagsel

Had hij maar... Dat denkt hij steeds. Had hij maar beter uit zijn doppen gekeken. Vanuit zijn hoekwoning boven Bagels & Beans heeft hij de daders gezien: rennend, rijdend op een scooter. De plegers van die aanslag op de rechtbank. Maar hij kan er niets van zeggen. Uiterlijk, leeftijd, dik, dun: hij weet het niet.

Balen. Want, zegt hij als een ware twintiger, het was best wel licht buiten. Zeker voor half drie 's nachts. De mannen die zojuist een raket of iets dergelijks op de rechtbank hadden afgevuurd, vluchtten zijn kant op. Hij zag ze komen – de knal van de inslag had hem gewekt.

Hij dacht aan een rotje of zoiets, ja, weet hij veel. Dus hij zijn bed uit en naar het raam dat uitkijkt over de Parnassusweg, waar de rechtbank staat, honderd meter verderop in Zuid.

De een rende, de ander reed op een flinke scooter over het fietspad naast de verkeersweg. Links de hoek om. Binnen deed de twintiger – donker haar, lichte ogen – een paar stappen naar een ander raam, met uitzicht op de Frederik Roeskestraat, die haaks loopt op de Parnassusweg. Zijn hoekwoning was een ideaal observatorium. Mits de observator wist wat hij zag.

Kijk, daar had je die mannen weer. De renner sloeg meteen rechts af, de Dina Appeldoornstraat in, evenwijdig aan de Parnassusweg. Maar de scooter remde plotseling af: om de hoek, onder het raam van de twintiger, stonden twee werkmannen.

De werkmannen droegen overalls. Ze hadden het interieur van Bagels & Beans onder het raam van de twintiger een verf-

je gegeven. Dat doen ze wel vaker in de nacht; overdag lopen ze maar in de weg, vindt de uitbater.

Kennelijk schrok de man op de scooter van de overalls. Hij gooide zijn stuur om en vervolgde zijn rit op de Frederik Roeskestraat, een fietspad tussen jarenzestigflats, richting Amstelveenseweg.

De twintiger dacht even dat de scooter de renner achterna had gezeten, en het nu opgaf. Hij zag er verder geen kwaad in. Die schilders onder zijn raam stonden er namelijk best wel chill bij. Ze rookten een sigaretje en deden niets om die mannen tegen te houden. Dus ging de twintiger maar weer slapen.

Later hoorde hij dat die knal van een mortier kwam of zoiets. Nog later sprak de minister van een aanslag op de rechtsstaat.

Holy fuck. Was de twintiger op dat moment maar niet zo duf geweest. Echt, man, allemaal zaagsel daarboven, en nu kan hij de politie nauwelijks helpen. Hij zag die mannen wel maar hij zag ze niet.

Hoezeer hij ook probeert de vluchters scherp in beeld te krijgen, het blijft vaag. Iedere poging om de aanslag op de rechtsstaat te helpen oplossen strandt. Te veel zaagsel. Balen. Had hij nou maar.